

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/117/2018
Identifikačné číslo spisu:	1613212153
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1613212153.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletú S. O., narodenú P. XXXX, bývajúcú u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, so sídlom v Pezinku, Moyzesova č. 2, dieťa rodičov W. I., bývajúcej v W., zastúpenej JUDr. Vladimírou Hrebíkovou, advokátkou v Malackách, Duklianskych hrdinov č. 2946/6 a E. O., bývajúceho v M., zastúpeného JUDr. Ľubomírom Nemčekom, advokátom v Bratislave, Čajkovského č. 5, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a na prerušenie konania, vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 8 P 313/2013, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. septembra 2017 sp. zn. 11 CoP 97/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Malacky rozsudkom z 29. septembra 2016, č. k. 8 P 313/2013-603 neprerušil konanie v súdnej veci na čas do právoplatného skončenia konania o zapretí otcovstva vedeného na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 4 C 246/2015. Maloletú S. (ďalej aj „maloletá“) zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorú oprávnil zastupovať maloletú v bežných veciach a spravovať jej majetok, otcovi uložil povinnosť platiť na maloletú mesačne výživné vo výške 450 eur v období od 2. októbra 2013 do 31. augusta 2015 a vo výške 500 eur od 1. septembra 2015, zročné výživné za obdobie od 2. októbra 2013 do 29. septembra 2016 vo výške 13 435,50 eur uložil otcovi zaplatiť do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky maloletej. Návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti rodičov zamietol. Stretávanie otca s maloletou ponechal bez úpravy. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 24 ods. 5, § 25 ods. 2, § 28 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 1 až 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 a § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“). Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že matka sa o maloletú riadne stará, zabezpečuje jej zdravé rodinné prostredie a vzhľadom na vek maloletej jej poskytuje sústavnú

osobnú starostlivosť. Otec o maloletú neprejavuje skutočný záujem, maloletá ho už dva roky nevidela, nemá k nemu žiaden vzťah. Okrem toho, otec odmietol uviesť podrobnejšie informácie o svojich bytových pomeroch, takže nemal možnosť preveriť podmienky, do akých chce otec maloletú priviesť a vychovávať. Z týchto dôvodov maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky a poveril ju zastupovaním maloletej v bežných veciach a správou jej majetku. Rovnaké skutočnosti zobral do úvahy aj pri rozhodnutí, že nie je dôvodné upraviť stretávanie otca s maloletou. Konštatoval, že otec musí najskôr nadviazať s maloletou kontakt, dohodnúť sa s matkou na úprave styku, až v prípade, že k takejto dohode nedôjde, bol by daný dôvod na jeho úpravu súdnou cestou. Pri ustálení výšky výživného zohľadnil osobnú starostlivosť matky o maloletú, vek maloletej, skutočnosť, že navštevuje materskú školu, jej vývojové potreby, ako aj celkový vývoj životných nákladov. Vychádzal zo zistenia, že matka dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 575,57 eur, poberá prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne, je spoluvlastníčkou rodinného domu v obci M. v rozsahu jednej polovice a výlučnou vlastníčkou pozemku pod týmto rodinným domom, okrem maloletej nemá inú vyživovaciu povinnosť. Na strane otca zobral do úvahy, že do februára 2014 bol živnostníkom a do decembra 2015 aj spoločníkom spoločnosti s ručením obmedzeným, teda mal príjem z inej ako závislej činnosti. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine bol otec povinný predložiť súdu všetky podklady na zhodnotenie jeho majetkových pomerov. Uvedenú povinnosť si však aj napriek výslovnej výzve súdu nesplnil. Vzhľadom k tomu, súd prvej inštancie vychádzal zo zákonnej fikcie, že priemerný mesačný príjem otca je dvadsaťnásobok sumy životného minima 189,09 eur, čo predstavuje sumu 3 961,80 eur. Poukázal na to, že v rámci vyšetrovacej zásady sa snažil zaobstarať si podklady o príjmoch a výdavkoch otca. Mal k dispozícii daňové priznania, z obsahu ktorých však nebolo možné vyhodnotiť, či výdavky, ktoré preukazuje otec v súvislosti s podnikaním sú oprávnené, prípadne, či otec nemá iné nepeňažné príjmy, resp. pôžitky. Povinnosť otca platiť výživné na maloletú určil odo dňa, kedy matka podala návrh na určenie výživného na súd, t. j. od 2. októbra 2013. Z výšky zročeného výživného odrátal sumu 3 400 eur, ktorú otec na výživnom do momentu jeho rozhodnutia zaplatil a uložil mu povinnosť zaplatiť zvyšnú časť výživného vo výške 13 435,50 eur do troch dní od právoplatnosti jeho rozhodnutia. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej „C.m.p.“).

2.1. Krajský súd v Bratislave na odvolanie otca rozsudkom z 19. septembra 2017 sp. zn. 11 CoP 97/2017 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 Civilného sporového poriadku (ďalej „C.s.p.“) potvrdil ako vecne správny. V prvom rade sa zaoberal odvolaním otca voči výroku rozsudku o neprerušení konania. Zdôraznil, že o návrhu na prerušenie konania súd prvej inštancie správne rozhodoval až pri rozhodnutí vo veci samej, keďže návrhu nevyhovel. V danom štádiu konania však odvolanie otca voči tejto časti výroku rozsudku považoval za bezpredmetné, pretože konanie vedené na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 4 C 246/2015 bolo právoplatne skončené dňa 1.6.2017, jeho zastavením.

2.2. Ďalej sa zaoberal námietkami otca o porušení jeho práva účastníka konania na spravodlivý proces. Po preskúmaní spisu dospel k záveru, že nie sú dôvodné. Otec mal možnosť vyjadriť sa k veci a k tvrdeniam matky na pojednávaniach konaných v súdnej veci, osobitne na pojednávaní dňa 29.9.2016, na ktorom bol vypočutý, avšak po tom, ako jeho právny zástupca opustil pojednávaciu miestnosť, odmietol vypovedať a zodpovedal len na otázky položené súdom, ktoré vo vzťahu k predmetu sporu boli podstatné. Skutočnosť, že jeho právny zástupca opustil pojednávaciu miestnosť v priebehu pojednávania neposúdil ako porušenie procesných práv účastníka konania. Napriek dĺžke trvania pojednávania, bolo povinnosťou právneho zástupcu zariadiť si svoje záležitosti tak, aby sa mohol zúčastniť celého pojednávania, prípadne si mal zabezpečiť substitúta. Pokiaľ otec namietal, že nebol oboznámený s listinnými dôkazmi predloženými matkou dňa 28. septembra 2016, odvolací súd konštatoval, že listinné dôkazy, ktoré matka súdu doručila pred pojednávaním konaným dňa 29. septembra 2016, boli súdom prvej inštancie na začiatku pojednávania doručené právnomu zástupcovi otca s tým, že vzhľadom na ich rozsah a nenáročnosť štúdia, bolo opakovane vyhlásené na pojednávaní uznesenie o prerušení konania a poskytnutý dostatočný priestor otcovi a jeho právnomu zástupcovi na oboznámenie sa s listinami. Súd prvej inštancie tak postupoval v súlade s ust. § 33 C.m.p. a s ust. § 188 C.s.p. Rovnako sa nestotožnil s argumentáciou otca o nedôvodnosti rozhodovať v danom konaní urýchlene, vzhľadom na existenciu nariadeného predbežného opatrenia o výživnom, keďže predbežné opatrenie má dočasný charakter a ním určená výška výživného zabezpečuje úhradu iba nevyhnutných nákladov maloletej.

2.3. Po vecnom prieskume rozsudku súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožnil s jeho dôvodmi, na základe ktorých bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a bol zamietnutý návrh otca na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti, ako aj pre ktoré nebolo upravené stretávanie otca s maloletou. K námietke nesprávneho určenia výšky výživného, uviedol, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o povinnosti otca platiť výživné na maloletú vykonal potrebné dokazovanie a vec správne právne posúdil. Dostatočne dôsledne vyhodnotil výdavky na strane maloletej, ako aj osobné a majetkové pomery oboch rodičov. Správne, pri určení výšky príjmu otca vychádzal z ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Otec, ktorý bol do februára 2014 živnostníkom a do decembra 2015 podnikateľom a mal tak príjmy z inej než závislej činnosti bol povinný predložiť súdu všetky podklady na zhodnotenie jeho majetkových pomerov, keďže tak neurobil, aplikácia uvedeného zákonného ustanovenia súdom prvej inštancie bola na mieste. V súvislosti s tvrdením otca, že v čase vyhlásenia rozsudku už nebol živnostníkom, ani podnikateľom, odvolací súd považoval za významné, že otec obchodnú spoločnosť X., ktorej bol jediným spoločníkom previedol na svoju matku S. O.. Uvedená spoločnosť mala rozsiahly predmet podnikania a majetok. Takéto konanie otca odvolací súd vyhodnotil ako vzdanie sa majetkového prospechu s tým, že naň nemožno prihliadať pri určení výživného pre maloletú, ktorá má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho otca. Za neopodstatnenú považoval aj námietku týkajúcu sa zamietnutia jeho návrhov na doplnenie dokazovania súdom prvej inštancie. Konštatoval, že vo veci bolo riadne vykonané dokazovanie a súd prvej inštancie si napriek nečinnosti otca zadovážil potrebné podklady pre rozhodovanie, vyhodnotil daňové priznania otca a obchodnej spoločnosti X. v nadväznosti na jeho majetkové pomery, možnosti a schopnosti. Zdôraznil, že konanie prebiehalo od roku 2013, otec tak mal dostatok možností a priestoru predložiť súdu prvej inštancie všetky potrebné dôkazy týkajúce sa predmetu sporu. Za správnu považoval výšku zročného výživného, z ktorej súd prvej inštancie odrátal sumu výživného, ktoré otec v rozhodnom období maloletej vyplatil.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie otec, ktoré odôvodnil tým, že rozsudky súdov oboch nižších inštancií spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci, tvrdiac, že nesprávne posúdili tak jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, ako aj odôvodnené potreby maloletej, pretože dostatočne nezisťovali skutočný stav veci v zmysle čl. 6 C. m. p. a ustanovení § 35 a § 36 C.m.p. Ak by postupovali podľa týchto ustanovení nemohli by pri určení výšky výživného vychádzať z fikcie jeho príjmu vo výške dvadsaťnásobku sumy životného minima. Z vykonaného dokazovania bolo dostatočne preukázané, že ku dňu rozhodovania týchto súdov mal príjem len zo závislej činnosti, preto aplikácia ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine nebola opodstatnená. Navyše odvolací súd mylne konštatoval, že bol do decembra 2015 podnikateľom. V tomto období vystupoval ako spoločník a konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, ktoré pozície nezodpovedajú definícii podnikania podľa § 2 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, podnikanie vykonával na základe živnostenského oprávnenia do 1. februára 2014. Ďalej namietal, že zo žiadnej právnej normy nevyplýva oprávnenie súdu určovať výšku výživného rodiča podľa hodnoty majetku a dosiahnutých príjmov obchodnej spoločnosti, v ktorej je tento rodič spoločníkom, pretože vyživovaciu povinnosť nemá spoločnosť, ale rodič. Rozhodnutia nižších inštancií označil za svojvoľné a arbitrárne, pretože riadne neskúmali jeho schopnosti platiť takéto vysoké výživné. Zhodne argumentovali tým, že sa zbavuje majetku, avšak nezisťovali dôvody, pre ktoré k tomu došlo a v tomto smere nevykonali riadne dokazovanie. Odvolací súd sa nezaoberal jeho námietkami, že z rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva, či v určenej výške výživného je zahrnutá aj tvorba úspor, jeho rozhodnutie o zročnom výživnom je zmätočné. Neodôvodnil, prečo ak splátku úveru uvedenú matkou neakceptoval ako náklady na maloletú, neprihliadal na túto skutočnosť pri posúdení správneho výšky určeného výživného, jasne a presvedčivo nevysvetlil dôvody, pre ktoré bolo potrebné určiť výživné v uloženej výške. Žiadal, aby dovolací súd rozsudky oboch súdov nižších inštancií zrušil v napadnutom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadal odklad ich vykonateľnosti. Poukázal na to, že na ich podklade je vedená exekúcia, v ktorej bol vydaný exekučný príkaz na zadržanie jeho vodičského preukazu. Keďže je zamestnaný ako vodič, uvedená skutočnosť mu bráni vo výkone povolania a tým v získaní peňažných prostriedkov na platenie výživného na maloletú.

4. Matka vo vyjadrení k dovolaniu navrhla napadnutý rozsudok odvolacieho súdu „potvrdiť“ a dovolanie „zamietnuť“. Poukázala na rozpornosť vyjadrení otca o jeho majetkovej a finančnej situácii, ktorý na

jednej strane deklaruje, že je poberateľom mzdy v o výške životného minima, no na druhej strane prezentuje, že má výdavky vo výške, ktorá vysoko prevyšuje uvádzaný príjem. Uviedla, že na Okresnom súde Malacky je vedená žaloba, ktorou sa voči matke otca domáha odporovateľnosti právneho úkonu, darovacej zmluvy, ktorou na ňu otec maloletej previedol nehnuteľnosti v kat. území M.. Právne posúdenie veci súdmi nižších inštancií, ktoré vychádzali z fikcie príjmu otca pri určení výživného považovala za správne.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k dovolaniu otca odkázal na obsah svojho skoršieho písomného stanoviska podaného k odvolaniu otca, v ktorom uviedol, že rozsudok okresného súdu považuje za správny.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti a právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 C.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

7. Od 1. júla 2016 sa konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých riadia ustanoveniami zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“). Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa neho sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (§ 2 ods. 1 C.m.p.). To platí i pre konanie o dovolaní.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „C.s.p.“) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

9. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti C.s.p. treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [por. napr. rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

10. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

11. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014). Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

12. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [por. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

13. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho

súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

14. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

15. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

16. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

17. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

18. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

19. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

20. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní náležitostí dovolania uplatňoval prílišný formalizmus alebo nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí dovolania, ktoré nemajú oporu v zákone alebo idú nad rámec zákona. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia C.s.p. vyžadujú istú mieru nielen obsahového, ale aj formálneho vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Najvyšší súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (por. 1 VCdo 2/2017).

21. Argumentácia a formulácie obsiahnuté v dovolaní otca nedávajú - ani pri posudzovaní dovolania podľa jeho obsahu (článok 11 C.s.p.) - možnosť posúdiť, podľa ktorého písmena § 421 ods. 1 C.s.p. prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje. Netvrdí totiž, že odvolací súd sa svojím riešením určitej právnej otázky odklonil od zaužívanej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, alebo že táto otázka ešte nebola dovolacím súdom vyriešená alebo je riešená odlišne. Tvrdí (len) to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 C.s.p., resp. § 432 ods. 2 C.s.p.

22. Je nepochybné, že otec podal dovolanie, ktoré má náležitosti v zmysle § 428 C.s.p. (nie je preto daný dôvod pre jeho odmietnutie podľa § 447 písm. d/ C.s.p.), v jeho dovolaní ale absentuje iná zákonom požadovaná náležitosť - dovolacie dôvody prípustné podľa § 421 C.s.p. v ňom nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 C.s.p. Aj absenciu takej náležitosti považuje C.s.p. za dôvod pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C.s.p.

23. Z obsahu dovolacieho prejavu otca (§ 124 C.s.p.) dovolací súd ustálil, že dovolacie námietky, ktorými otec poukazoval na zmätočnosť rozhodnutí súdov nižších inštancií, ich arbitrárnosť, nedostatočne zistený skutočný stav veci z ktorého vychádzali pri rozhodovaní, môžu byť po splnení ďalších zákonných predpokladov skôr dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť (nedostatok odôvodnenia) rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

25. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, prijaté na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

26. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia odkázal na skutkové zistenia ustálené na základe vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie a na jeho právne posúdenie veci, pokiaľ sa týkalo použitia relevantných ustanovení Zákona o rodine.

27. K námietke dovolateľa, že súdy nedostatočne a nesprávne zistili skutočný stav veci, dovolací súd uvádza, že neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je vadou v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 C.s.p.) a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonával všetky účastníkom navrhované dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 420 písm. f/ C.s.p., lebo týmto postupom súd neznemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Prípustnosť dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je spôsobilé založiť ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, pretože do obsahu práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

28. Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie otca proti rozsudku krajského súdu nie je ani podľa § 420 písm. f/ C.s.p. dôvodné, preto ho ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

29. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

30. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.